

Ennakkotietoa ja ohjeita ikäihmisten perhehoidosta kiinnostuneille

Arvostamme kiinnostustanne ikäihmisten perhehoitoa kohtaan ja toivomme yhteistyön kanssanne käynnistyvän! Toivomme myös, että seuraava tietopaketti antaa teille perustietoa perhehoidosta ja ennakkovalmennuksesta.

Mitä ikäihmisten perhehoito on?

Perhehoidolla tarkoitetaan ikäihmisen hoivan ja huolenpidon järjestämistä ympärivuorokautisesti perhehoitajan kodissa. Perhehoidon järjestämisen lähtökohtana ovat ikäihmisen tarpeet. Perhehoito voi olla jatkuvaa tai lyhytaikaista esimerkiksi omaishoitajan vapaan aikana. Vaikka perhehoito on lähtökohtaisesti ympärivuorokautista hoivaa ja huolenpitoa, voidaan perhehoitoa järjestää myös osavuorokautisesti esimerkiksi omaishoitajan työssäkäynnin tai vapaan ajaksi.

Perhehoito toteutetaan yhteistyössä kunnan muiden sosiaali- ja terveystalvelujen kanssa. Koska perhehoito on avohoitoa, perhehoidossa oleva ikäihminen on oikeutettu saamaan esimerkiksi kotihoidon palveluja.

Perhehoito tarjoaa ikäihmiselle pysyvät ihmissuhteet. Koti elinympäristönä mahdollistaa ikäihmiselle arjen toimiin osallistumisen omien voimavarojen puitteissa. Perhehoito soveltuu erityisesti niille ikäihmisille, joilla omasta asunnosta muuton syynä ovat turvattomuus, raihnaisuus, mielenterveydelliset ongelmat tai alkava/keskivaikea muistisairaus. Perhehoitoa voidaan käyttää myös tilanteissa, joissa ikäihminen on esim. sairaalahoidon jälkeen toipilaana ja tarvitsee tukea ennen kotiutumistaan. Lyhytaikaista perhehoitoa voidaan käyttää esim. omaishoitajien vapaiden järjestämisessä.

Toimeksiantosopimus ja perhehoidon toimintaohje

Kunta ja perhehoitaja tekevät perhehoidosta toimeksiantosopimuksen. Toimeksiantosopimuksessa sovitaan perhehoidosta maksettavasta hoitopalkkiosta, perhehoidosta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta sekä perhehoitajan muusta tuesta, kuten vapaista, niiden järjestämisestä, työnohjauksesta ja täydennyskoulutuksesta. Ikäihmisten perhehoidosta maksettavien hoitopalkkioiden ja kulukorvausten taso ja määräytymisperusteet määritellään kuntakohtaisissa ikäihmisten perhehoidon toimintaohjeissa. Toimeksiantosuhte ei ole työsuhde eikä toimeksiantosuhteinen perhehoitaja ole yrittäjä.

Ennakkovalmennus

Ennakkovalmennuksen tarkoituksena on antaa tietoa ja mahdollisuus perehtyä ennakolta ikäihmisten perhehoitajan tehtävään. Valmennus pohjautuu ikäihmisiä hoitavalta perhehoitajalta edellytettäviin valmiuksiin. Valmennustapaamisissa käsiteltävät teemat koskevat vanhuutta elämänvaiheena, ikääntymisen mukanaan tuomia muutoksia, toimintakyvyn tukemista, yhteistyötä sekä perhehoitajana toimimiseen liittyviä kysymyksiä. Valmennuksessa pohditaan, mitä perhehoitoon tuleminen merkitsee ikäihmiselle, hänen läheisilleen sekä perhehoitoperheelle. Valmennuksessa käsitellään myös, mitä perhehoidon tiloilta edellytetään. Valmennus sisältää perhehoitajan ja kunnan välisen toimeksiantosopimuksen tekemistä koskevat asiat, perhehoidon tukimuodot ja perhehoitajan asemaan liittyvät asiat.

Valmennuksen käynnistymisvaiheessa ei tarvitse tietää tai olla varma halustaan tai kyvyistään ikäihmisten perhehoitajan tehtävään. Valmennuksessa saatava tieto auttaa tekemään päätöksen perhehoitajaksi ryhtymisestä. Valmennus selkiyttää myös sitä, sopiiko omaan elämäntilanteeseen paremmin lyhyt- vai pitkäkestoinen perhehoito. Valmennus on myös oppimisprosessi ja sen tarkoituksena on auttaa osallistujia kehittämään tietoja ja taitoja, joita perhehoitoon tulevien ikäihmisten perhehoidossa tarvitaan.

Ennakovalmennus koostuu kuudesta ryhmätapaamisesta, jotka kestävät keskimäärin neljä tuntia kerrallaan. Ensimmäisessä tapaamisessa saat valmennuskansion, joka sisältää kunkin tapaamisen keskeiset asiat, kotitehtävät ja lisämateriaalia tapaamisten teemoista. Ennakovalmennukseen kuuluu vähintään yksi tapaaminen perheen kotona, johon osallistuvat kaikki kotona asuvat perheenjäsenet. Yhteisessä loppuarviointikeskustelussa käydään läpi valmennukseen osallistuvan valmiudet, joista tehdään loppuraportti.

Ikäihmisen perhehoitajalta edellytettävät valmiudet

- 1) Pitää huolta ikäihmisen hyvinvoinnista.
- 2) Auttaa ja tukea ikäihmistä hänen omien voimavarojensa hyödyntämisessä ja toimintakyvyn ylläpitämisessä.
- 3) Mahdollistaa ja tukea ikäihmisen ja hänen läheistensä yhteydenpitoa.
- 4) Tehdä yhteistyötä ikäihmisen asioissa.
- 5) Sitoutua perhehoitajan tehtävään.

Koska ikäihmisen perhehoitoon sijoittava taho on juridisesti vastuussa perhehoidosta, se hyväksyy perhehoitajan ja kodin soveltuvuuden ikäihmisten perhehoitoon. Ikäihmisten perhehoitajaksi ryhtymisestä kiinnostuneiden henkilöiden kanssa selvitetään ennen ennakovalmennukseen osallistumista seuraavat tekijät:

1) Asunto-olosuhteet:

Otamme huomioon turvallisuusnäkökohdat, viihtyisyyden ja sen, että ikäihmiselle on riittävästi tilaa.

2) Terveystila:

Millainen teidän fyysinen ja psyykinen terveytenne on? Onko teillä jokin sairaus tai vamma? Sairaus tai vamma ei välttämättä ole este, vaan kysymys on siitä, vaikuttaako se valmiuksiin ja kykyyn vastata ikäihmisen hyvinvoinnista. Teidän tulee toimittaa lääkärin lausunto ennen ennakovalmennuksen alkua (T-todistus).

3) Taloudellinen tilanne:

Perhehoitajan talouden tulee olla vakaa. Tästä syystä pyydämme sinua selvittämään perheen taloudellisen tilanteen perhehoitajaksi hakevan perustietolomakkeessa.

4) Perhetilanteen ja taustan selvitys:

Jokaista perhehoitajaksi haluavaa pyydämme toimittamaan lausunnon kotikunnalta ennen ennakovalmennuksen käynnistymistä (kotikuntalausunto). Lausunto kertoo, onko kunnalla tiedossa asioita, jotka voisivat olla esteenä perhehoitajaksi ryhtymiselle liittyen mm. terveydentilaan, asuinolosuhteisiin, taloudelliseen tilanteeseen tai päihdeongelmiin.

Selvittäessämme kanssanne edellä mainittuja perusedellytyksiä, joudutte tuomaan esiin hyvin henkilökohtaista tietoa itsestänne ja ymmärrämme, että se voi tuntua teistä epämukavalta. Tietojen antaminen ja keskustelu työntekijän kanssa on kuitenkin luottamuksellista. Perusedellytysten selvittämisen tarkoituksena on turvata ikäihmiselle hyvä perhehoito.

Kun haluat hakeutua ikäihmisten perhehoitajan ennakkovalmennukseen:

- Täytä oheinen hakukaavake
  - löytyy myös www.oulunkaari.com
  - saat hakukaavakkeen myös soittamalla tai lähettämällä sähköpostia perhehoidon vastuutyöntekijälle
- Lähetä täyttämäsi hakukaavake oman kuntasi perhehoidon vastuutyöntekijälle
- Varaa aika lääkärille lääkärintodistusta varten (T-todistus)
- Varaa aika oman kunnan sosiaalityöntekijälle kotikuntalausuntoa varten
- Kuntasi ikääntyneiden perhehoidon vastuutyöntekijä ottaa sinuun yhteyttä hakemuksen saatuaan ja sopii kanssasi kotikäynnistä
- Perhehoitajien ennakkovalmennus alkaa alustavan aikataulun mukaisesti helmikuun viimeisellä viikolla, kuntasi perhehoidon vastuutyöntekijä ilmoittaa sinulle tarkemman aikataulun

Ikääntyneiden perhehoidon vastuutyöntekijät:

Ii

Hillevi Turpeinen
040 4855 324
hillevi.turpeinen@oulunkaari.com

Pudasjärvi

Lilja Kettunen
0400 712 535
lilja.kettunen@oulunkaari.com

Simo

Hanna-Kaisa Posti
040 839 6853
hanna-kaisa.posti@oulunkaari.com

Utajärvi

Ritva Leinonen
050 917 7346
ritva.leinonen@oulunkaari.com

Vaala

Hiltunen Tarja
0400 855 933
tarja.hiltunen@oulunkaari.com